

Newsletter 31

Δεκέμβριος 2015

Περιεχόμενα

Καλωσορίσατε.
Η Remedica ανά το Παγκόσμιο.
Το Αλφαβητάριο
της Φαρμακευτικής.
Τα Νέα μας.

Περιβαλλοντικά Θέματα.
Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη.
Οι Άνθρωποι μας.
Ματιά στην Κύπρο.
Αφιέρωμα.

Καλωσορίσατε

Καλωσορίσατε στο 31^ο τεύχος του Ενημερωτικού μας Δελτίου στο οποίο παρουσιάζουμε τους συνεργάτες μας στην *Ιαμαϊκή* (Jamaica), και την Υπεύθυνη Τμήματος Συσκευασίας.

Στα Περιβαλλοντικά Θέματα περιγράφουμε το φαινόμενο της Αιθαλομίχλης και συνεχίζουμε το Αλφαβητάριο της Φαρμακευτικής με τις Φαρμακοτεχνικές μορφές των φαρμάκων.

Στα θέματα Κοινωνικής Ευθύνης ξεχωρίζουν η Βράβευση άριστου φοιτητή, το Χριστουγεννιάτικο Παζαράκι ΠΑΣΥΚΑΦ και η Εβδομάδα Ανοικτής Πρόσβασης.

Στα νέα μας μεταξύ άλλων έχουμε τον επικήδειο του πρώην συνάδελφου Δρ. Γιάννη Καννάβα, αναφερόμαστε σε ιατρικά συνέδρια που συμμετείχαμε και σε μια επιπλέον συνεργασία με το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Επίσης έχουμε ένα αφιέρωμα στο Κυπριακό διακοσμημένο ψωμί.

Τέλος ρίχνουμε μια ματιά στην Κοιλιά των Κέδρων και το αγρινό.

Σας εύχομαι Καλά Χριστούγεννα κι' ένα ευτυχισμένο και υγιές Νέο Έτος! ■

Χαράλαμπος Παττίχης
Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής
Συγκροτήματος Remedica

Η Remedica ανά το Παγκόσμιο: T. Geddes Grant Limited - Τζαμάικα

Η Τζαμάικα ή αλλιώς Ιαμαϊκή είναι μια νησιωτική χώρα με έκταση 10.990 τετραγωνικά χιλιόμετρα (km²). Η

Τζαμάικα είναι η τρίτη σε έκταση νήσος των λεγομένων Μεγάλων Αντιλλών στη Καραϊβική θάλασσα και βρίσκεται περίπου 145 χιλιόμετρα νότια της Κούβας και 191 χιλιόμετρα Δυτικά της νήσου Ισπανιόλα (Αϊτή & Δομινικανή Δημοκρατία). Με 2.8 εκατομμύρια κατοίκους, η Τζαμάικα είναι η τρίτη σε πληθυσμό αγγλόφωνη χώρα στην Αμερική (μετά τις Ηνωμένες Πολιτείες και τον Καναδά), και η τέταρτη πολυπληθέστερη χώρα στην Καραϊβική. Το Κίνγκστον είναι η πρωτεύουσα της χώρας και η μεγαλύτερη πόλη, με πληθυσμό 937,700.

Οι Τζαμαϊκανοί έχουν κυρίως αφρικανική καταγωγή και με μειονότητες από Ευρώπη, Κίνα, Ινδία, και μιγάδες. Η Τζαμάικα είναι μια μικτή οικονομία με κρατικές και ιδιωτικές επιχειρήσεις. Οι σημαντικοί τομείς της οικονομίας είναι η γεωργία, η εξόρυξη, η μεταποίηση, ο τουρισμός και οι χρηματοοικονομικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες. Ο τουρισμός και η εξόρυξη είναι οι σημαντικότεροι τομείς εισοδήματος ξένου συναλλάγματος.

Η εταιρεία T. Geddes Grant Limited είναι ο κορυφαίος διανομέας φαρμακευτικών προϊόντων, προϊόντων προσωπικής φροντίδας, τροφίμων, γεωργικών προϊόντων και εξοπλισμού γραφείου στην Τζαμάικα. Η εταιρεία ιδρύθηκε το 1901 και εξαγοράστηκε από τον Όμιλο Musson το 1996.

Στην εταιρεία εργάζονται περισσότερα από 300 άτομα με τους ειδικευμένους πωλητές να είναι

εξοπλισμένοι με τελευταίας τεχνολογίας έξυπνες συσκευές και υποστηριζόμενοι από ένα πολύ καλό τμήμα εξυπηρέτησης πελατών. Το τμήμα φαρμάκων και καταναλωτικών προϊόντων διανέμει επώνυμα και γενόσημα φαρμακευτικά προϊόντα, μη συνταγογραφούμενα φάρμακα (ΜΗΣΥΦΑ) και προϊόντα προσωπικής φροντίδας σε περισσότερα από 350 φαρμακεία, γιατρούς, νοσοκομεία και ιατρικά κέντρα σε όλο το νησί.

Επί του παρόντος, η εταιρεία έχει μια ομάδα που αποτελείται από 15 πωλητές, 2 διευθυντές σήματος/μάρκας (brand managers), 2 περιφερειακούς διευθυντές πωλήσεων και ένα διευθυντή πωλήσεων & μάρκετινγκ. Η εταιρεία T. Geddes Grant Ltd διαθέτει δικές της εγκαταστάσεις αποθήκευσης με πάνω από 24.000m² συνολικό εμβαδό και με σχέδια για επέκτασή το 2016. ■

Το Αλφαβητάριο της Φαρμακευτικής:

Φαρμακοτεχνικές μορφές φαρμάκων - Μέρος πρώτο

Τα δραστικά συστατικά (φάρμακα) που χρησιμοποιούνται για τη θεραπεία ασθενειών σε ανθρώπους και ζώα λαμβάνονταν αρχικά από φυσικές πηγές όπως φυτά και ορυκτά, ωστόσο σήμερα τα περισσότερα από αυτά είναι οργανικές χημικές ουσίες, οι οποίες συντίθενται στο εργαστήριο. Ανεξάρτητα από την πηγή του φαρμάκου, ένα φάρμακο είναι αδύνατο να χρησιμοποιηθεί στη μορφή με την οποία παράγεται (συνήθως σε μορφή σκόνης, αλλά ορισμένες φορές και υπό τη μορφή υγρού), αλλά θα πρέπει να μετατραπεί σε μια φαρμακοτεχνική μορφή, η οποία δεν είναι μόνο αποδεκτή για τον ασθενή, αλλά είναι επίσης ικανή να παρέχει την απαιτούμενη δόση στο σημείο δράσης στον οργανισμό. Αυτή η διαδικασία είναι γνωστή ως παραγωγή σκευασμάτων και αποτελεί μια μοναδική ικανότητα των φαρμακοποιών, οι οποίοι έχουν λάβει την κατάλληλη εκπαίδευση. Στο σύνολο τους αλλά και στις πιο απλές μορφές σκευασμάτων, η δραστηριότητα αυτή περιλαμβάνει τη χρήση εκδόχων, τα οποία πρέπει να είναι αδρανή και ασφαλή, με μοναδική λειτουργία τη δράση τους ως φορείς ή πλατφόρμες για το φάρμακο. Επίσης δεν πρέπει να μεταβάλλουν τη φαρμακολογική δραστηριότητα του φαρμάκου, αλλά αναμένεται να το προστατεύουν και να διευκολύνουν την εισαγωγή του στον οργανισμό.

Αρχικά, οι τύποι των φαρμακοτεχνικών μορφών που χρησιμοποιούνταν για τη χορήγηση φαρμάκων, τα οποία ήταν φυσικά προϊόντα, περιορίζονταν από το γεγονός ότι αναμειγνύονταν με το χέρι, επομένως, οι εμπλεκόμενες διαδικασίες ήταν η πολτοποίηση και η εκχύλιση μέσω θέρμανσης με χρήση διαλυτών, όπως νερό ή αλκοόλη. Τα περισσότερα παρασκευάσματα ήταν επομένως κόνιες, χάπια ή διαλύματα που λαμβάνονταν από του στόματος. Καθώς η επιστήμη του σχεδιασμού και της παρασκευής φαρμακοτεχνικών μορφών εξελισσόταν, αναπτύχθηκαν πιο σύνθετες μορφές και πιο εξελιγμένες τεχνολογίες για την παρασκευή τους. Τα μεγαλύτερα βήματα εξέλιξης ήταν πιθανώς η εισαγωγή του συμπιεσμένου δισκίου και το σκληρό καψάκιο

ζελατίνης στα μέσα του 19^{ου} αιώνα: και στις δύο περιπτώσεις αυτά αναπτύχθηκαν σε τέτοιο βαθμό ώστε στα μέσα του 20^{ου} αιώνα ήταν οι κυρίαρχες φαρμακοτεχνικές μορφές και μέχρι το τέλος του αιώνα περισσότερο από το 80% των συνταγογραφούμενων φαρμάκων διανέμονταν είτε ως δισκία είτε ως καψάκια.

Ωστόσο, η ικανότητα σύνθεσης ενός φαρμάκου σε μια φαρμακοτεχνική μορφή που θα παρείχε τη δυνατότητα χορήγησης του φαρμάκου σε μια συγκεκριμένη θέση (π.χ. οφθαλμός ή δέρμα) ή τη δυνατότητα μεταβολής της ταχύτητας δράσης του (π.χ. ενδοφλέβια ένεση) αποτέλεσε επίσης το αντικείμενο της καινοτομίας και της ανάπτυξης. Κατά συνέπεια, σήμερα προσφέρεται στους ιατρούς μια σειρά σκευασμάτων του ίδιου φαρμάκου, έτσι ώστε να δίνεται η δυνατότητα συνταγογράφησης του πλέον κατάλληλου φαρμάκου για την κάλυψη των αναγκών του ασθενούς και για την επίτευξη της συμμόρφωσης των ασθενών στη διαδικασία χορήγησης. Όλα αυτά τα παρασκευάσματα έχουν συμπεριληφθεί στις Φαρμακοποιίες, οι οποίες δημοσιεύονται σήμερα σε όλο τον κόσμο, με χαρακτηριστική την ακόλουθη λίστα που προέρχεται από τη Βρετανική Φαρμακοποιία: -

Καψάκια, φαρμακευτικές τσίχλες, υγρά και κόνιες για δερματική εφαρμογή, ωτικά και

οφθαλμικά παρασκευάσματα, φαρμακευτικοί αφροί, κοκκία, παρασκευάσματα για εισπνοή, παρασκευάσματα για καταιονισμό, ρινικά παρασκευάσματα, από του στόματος υγρά, από του στόματος κόνιες, παρεντερικά παρασκευάσματα, φαρμακευτικά παρασκευάσματα υπό πίεση, ορθικά παρασκευάσματα, ταινίες, δισκία, ταμπόν, τοπικά ημιστερεά παρασκευάσματα, διαδερμικά έμπλαστρα, κολπικά παρασκευάσματα.

Παραδείγματα αυτών των σκευασμάτων χορηγούνται από διαφορετικές οδούς και χωρίζονται περαιτέρω σε συστήματα με διαφορετικά χαρακτηριστικά για την πρόκληση διάφορων επιδράσεων και ποσοστών ανταπόκρισης.

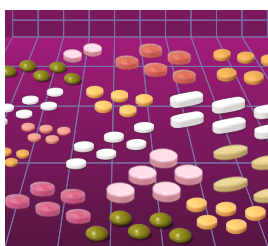
ΟΔΟΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΦΑΡΜΑΚΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ
ΣΤΟΜΑΤΙΚΗ ΚΟΙΛΟΤΗΤΑ	Δισκία, παστίλιες, γέλες, αλοιφές.
ΑΠΟ ΤΟΥ ΣΤΟΜΑΤΟΣ	Υγρά, εναιωρήματα, γαλακτώματα, γέλες, σιρόπια, κόνιες, κοκκία, καψάκια, δισκία.
ΤΟΠΙΚΗ	Αλοιφές, κρέμες, λοσιόν, γέλες, διαλύματα, σπρέι, επιθέματα.
ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΗ ΟΔΟΣ	Αερολύματα, διαλύματα, εναιωρήματα, κόνιες ξηράς μορφής.
ΡΙΝΙΚΑ	Διαλύματα, σπρέι, κρέμες, αλοιφές.
ΟΦΘΑΛΜΙΚΑ	Διαλύματα, κρέμες, αλοιφές, γάζες.
ΩΤΙΚΑ	Διαλύματα, εναιωρήματα, αλοιφές.
ΟΡΘΙΚΑ	Υπόθετα, διαλύματα (κλύσματα), κρέμες, αλοιφές.
ΚΟΛΠΙΚΑ	Πεσσοί, αφροί, κρέμες, δισκία.
ΔΙΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΑΣ	Ενδομήτριοι συσκευές.
ΠΑΡΕΝΤΕΡΙΚΑ	1. Ενέσεις - ενδοδερμικά, υποδόρια, ενδομυϊκά, ενδοφλέβια, ενδονωτιαία, ενδοαρθρικά. 2. Εμφυτεύματα, ενέσεις μακράς δράσης (Depot).

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται ορισμένα στοιχεία σχετικά με την ταχύτητα επίδρασης ενός φαρμάκου σε συνάρτηση με τον τύπο του σκευάσματος στο οποίο εμπεριέχεται.

ΧΡΟΝΟΣ ΕΝΑΡΞΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΑΡΜΑΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΜΟΡΦΗ
Δευτερόλεπτα	Ενδοφλέβιες ενέσεις
Λεπτά	Ενδομυϊκές και υποδόριες ενέσεις, από του στόματος δισκία, αερολύματα, αέρια
Λεπτά έως ώρες	Υγρά, εναιωρήματα, κόνεις, κοκκία, δισκία.
Αρκετές ώρες	Από του στόματος μορφές ελεγχόμενης αποδέσμευσης, επικαλυμμένα δισκία.
Ημέρες έως μήνες	Δεροί ενέσεις, εμφυτεύματα, επιθέματα.

Το γνωστό φαρμακευτικό προϊόν, η νικοτίνη, προσφέρει ένα καλό παράδειγμα του τρόπου με τον οποίο η φαρμακοτεχνική μορφή χρησιμοποιείται για να μεταβάλλει την ταχύτητα της απελευθέρωσης και τη διάρκεια της δράσης. Διατίθεται υπό τη μορφή σίχλας, υπογλώσσου δισκίου που διαλύεται κάτω από τη γλώσσα, παστίλιας, από του στόματος αερολύματος, ρινικού σπρέι, αερολύματος για εισπνοή, το οποίο χρησιμοποιείται παρόμοια με ένα τσιγάρο και τοπικού επιθέματος. Η διαθεσιμότητα όλων αυτών των διαφορετικών προϊόντων προσφέρουν στον ασθενή τη δυνατότητα να επιλέξει αυτό που του προσφέρει το πιο βολικό και χρήσιμο τρόπο για τη διακοπή του καπνίσματος, ανάλογα με τη περιοχή και τις περιστάσεις. Οι αναγνώστες θα γνωρίζουν φυσικά τη σχετική πρόσφατη εισαγωγή του ηλεκτρονικού τσιγάρου, το οποίο αποτελεί άλλο ένα προϊόν που ανήκει στο ευρύ φάσμα των διαθέσιμων σκευασμάτων για τους καπνιστές που επιθυμούν να διακόψουν το κάπνισμα. Ωστόσο, αυτές οι συσκευές δεν διαθέτουν άδειες κυκλοφορίας (άδεια προϊόντος), επομένως, δεν υπάρχει εγγύηση για την ποιότητα. Φυσικά, θα ήταν επίσης δύσκολη η χορήγηση άδειας, εάν απλά χρησιμοποιούνταν για αλλαγές στον τρόπο ζωής, όπως η αποφυγή της απαγόρευσης του καπνίσματος σε δημόσιους χώρους.

Το δεύτερο μέρος του παρόντος άρθρου θα παρουσιαστεί στην επόμενη έκδοση του ενημερωτικού δελτίου Remedica. ■

Τα Νέα μας

1. Επικήδειος Δρ. Γιάννη Καννάβα. (ΦΩΤΟ 1)

Η Διεύθυνση και το προσωπικό της Remedica εκφράζουν προς την οικογένεια του εκλιπόντος ειλικρινή συλλυπητήρια. Ο Δρ. Γιάννης Καννάβας εργάστηκε στη Remedica σαν ιατρικός συνεργάτης ενώ είχε υπό την ευθύνη του και το ιατρικό μέρος της φαρμακοεπαγρύπνησης. Ως ένδειξη σεβασμού και εκτίμησης παραθέτουμε ένα σύντομο ιστορικό για την ζωή και το έργο του. Ξεκίνησε τις σπουδές του στην Ιατρική σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών απ' όπου και αποφοίτησε το 1968 σαν ιατρός. Μέχρι το 1972 εργάστηκε σαν ειδικευόμενος ιατρός γενικής χειρουργικής στο Δημοτικό Νοσοκομείο Αθηνών και σαν ειδικευμένος ειδικός χειρουργός στο νοσοκομείο Λεμεσού από το 1972 μέχρι το 1979. Το 1979 σαν ιδιώτης, δημιούργησε δική του κλινική την οποία και είχε μέχρι και το 2003. Ο Δρ. Καννάβας ήταν από τους πρώτους χειρουργούς στην Λεμεσό που ξεκίνησε λαπαροσκοπική χειρουργική μετά από εκπαίδευση από τον καθηγητή Φραντζίδη στο Wisconsin. Ως ενεργό μέλος του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου και του Ιατρικού Συλλόγου Λεμεσού συμμετείχε στην οργάνωση αρκετών εκδηλώσεων και επιστημονικών συνεδρίων. Η μεγάλη του αγάπη για τον αθλητισμό τον οδήγησε να ασχοληθεί ενεργά με την συμμετοχή του στο Ανώτατο Συμβούλιο Υγείας Αθλητών του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού και στην Αθλητιατρική Εταιρεία Κύπρου. Συμμετείχε σε αποστολές της εθνικής ομάδας ποδοσφαίρου Κύπρου στο εξωτερικό ενώ ήταν για πολλά χρόνια ο ιατρός του Τσιρείου Σταδίου. Την περίοδο 2001-2003 ήταν μέλος του Εθνικού Συμβουλίου Φαρμάκων του Υπουργείου Υγείας της Κύπρου. Από το 2003 μέχρι 2012 εργάστηκε σαν ιατρικός συνεργάτης στην Remedica ενώ είχε υπό την ευθύνη του και το ιατρικό μέρος της φαρμακοεπαγρύπνησης της εταιρείας.

2. Συμμετοχή σε ιατρικά συνέδρια. (ΦΩΤΟ 2, 3)

Η ομάδα πωλήσεων της Remedica Κύπρου συμμετείχε σε συνέδρια και ημερίδες όπου οι συμμετέχοντες (ιατροί και άλλοι επαγγελματίες υγείας) είχαν την ευκαιρία να ενημερωθούν για νέα αλλά και υφιστάμενα προϊόντα της εταιρείας. Ενδεικτικά να αναφέρουμε το 29^ο Παγκόσμιο Γναθοπροσωποχειρουργικό Συνέδριο ICMFS, το 28^ο Ετήσιο Διεθνές Συνέδριο για το Ελικοβακτηριδίο του Πυλωρού και την Μικροβιακή χλωρίδα, το 2^ο Κυπροελλαδικό Συνέδριο Υπέρτασης, το 18^ο Παγκύπριο Παιδιατρικό Συνέδριο και το 14^ο Παγκύπριο Συνέδριο Ι.Σ.Π. Ασκληπιός.

3. Συνεργασία με το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕΠΑΚ). (ΦΩΤΟ 4)

Η Remedica Ltd έχει προχωρήσει σε μία ακόμη συνεργασία με το ΤΕΠΑΚ. Από τη συνεργασία αυτή, το τμήμα Έρευνας & Ανάπτυξης της εταιρείας αποσκοπεί στην πιο στοχευμένη ανάπτυξη φαρμακευτικών προϊόντων υψηλής ποιότητας, στον τομέα των γενόσημων τελικών σκευασμάτων. Προς επίτευξη του στόχου αυτού, το εργαστήριο Biolysis του ΤΕΠΑΚ, με Επιστημονικό Υπεύθυνο τον Καθηγητή Ανδρέα Αναγιωτό, θα παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες στη Remedica Ltd στο γνωστικό αντικείμενο «Hot Stage Microscopy» (HSM). Η μέθοδος του HSM αποτελεί ένα συνδυασμό οπτικής μικροσκοπίας και θερμικής ανάλυσης με αποτέλεσμα να γίνεται δυνατή η μελέτη των υλικών σαν συνάρτηση της θερμοκρασίας και του χρόνου. Εκτός από τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με το μέγεθος των σωματιδίων και τη μορφολογία τους, η HSM δίνει πολύτιμες πληροφορίες για τις διάφορες ενώσεις σε σχέση με το σημείο τήξης και άλλους πιθανούς μετασχηματισμούς κατά τη διάρκεια της θέρμανσης. Οι πληροφορίες αυτές αναμένεται να βοηθήσουν στην επίτευξη του απώτερου στόχου της εταιρείας να παρέχει βελτιστοποιημένα φαρμακευτικά προϊόντα στους ασθενείς. ■

www.huffingtonpost.co.uk

www.huffingtonpost.co.uk

www.reuters.com

Περιβαλλοντικά θέματα.

Αιθαλομίχλη

Ο όρος αιθαλομίχλη, που προέρχεται από το συνδυασμό των λέξεων αιθάλη και ομίχλη, αναφέρεται σε ένα φαινόμενο όπου η ομίχλη ρυπαίνεται με αέριους ρύπους με αποτέλεσμα το σχηματισμό ενός τοξικού και παρατεταμένου σε διάρκεια νέφους. Αυτό το φαινόμενο παρατηρήθηκε για πρώτη φορά στις αρχές του 19^{ου} αιώνα στην αρχή της Βιομηχανικής Επανάστασης. Με την έναρξη της Βιομηχανικής Επανάστασης, οι άνθρωποι άρχισαν να εγκαταλείπουν τον υφιστάμενο αγροτικό τρόπο ζωής, ξεκινώντας τη διαμόρφωση μεγαλύτερων κοινοτήτων και πολυπληθέστερων πόλεων. Επιπλέον, η Βιομηχανική Επανάσταση οδήγησε στην ευρεία χρήση του άνθρακα για σκοπούς θέρμανσης και παραγωγής ενέργειας.

Παρά το γεγονός ότι εξαιτίας της Βιομηχανικής Επανάστασης όλο και περισσότεροι άνθρωποι άρχισαν να αποκτούν μεγαλύτερη πρόσβαση σε πόρους, προϊόντα και υπηρεσίες, η συνεχής καύση του άνθρακα για βιομηχανική και οικιακή χρήση οδήγησε σε δυσμενή περιστατικά ρύπανσης του αέρα. Αξίζει να σημειωθεί ότι η καύση του άνθρακα επιφέρει την εκπομπή επικίνδυνων και τοξικών αερίων, όπως μονοξείδιο του άνθρακα, οξειδία του θείου και αζώτου καθώς και αιωρούμενων σωματιδίων. Κατά συνέπεια, η επαναλαμβανόμενη έκθεση σε αυτούς τους ρύπους δύναται να βλάψει την ανθρώπινη υγεία, μέσω των επιπτώσεων που προκαλεί κυρίως στο αναπνευστικό, ανοσοποιητικό και το καρδιαγγειακό σύστημα.

Παρά το γεγονός ότι πολλά συμβάντα ατμοσφαιρικής ρύπανσης έχουν καταγραφεί, η πιο σοβαρή εξ αυτών θεωρείται ότι είναι η Μεγάλη Αιθαλομίχλη του 1952 που έλαβε χώρα στο Λονδίνο. Σύμφωνα με την Μετρολογική Υπηρεσία του Ηνωμένου Βασιλείου, περισσότεροι από 4,000 Λονδρέζοι είχαν χάσει τη ζωή τους λόγω πρωτοβάθμιων ή δευτεροβάθμιων επιπτώσεων που είχε η Μεγάλη αιθαλομίχλη στην υγεία τους, αφού διήρκεσε σχεδόν πέντε συνεχόμενες ημέρες.

Ήταν τότε που οι άνθρωποι άρχισαν να συνειδητοποιούν τη Φυσική που διέπει αυτό το φαινόμενο. Όπως οι Wright και Nebel περιγράφουν, σε κανονικές συνθήκες, η θερμοκρασία του αέρα που βρίσκεται κοντά στο έδαφος είναι υψηλότερη, αφού η ηλιακή ακτινοβολία το κτυπά με αποτέλεσμα ο αέρας που βρίσκεται κοντά του να θερμαίνεται. Με άλλα λόγια, όσο το υψόμετρο ανεβαίνει τόσο η θερμοκρασία του αέρα χαμηλώνει. Κατά συνέπεια, ο θερμός αέρας τείνει να ανυψώνεται παρασύροντας μαζί του και τους αέριους ρύπους, όπου και τους οδηγεί σε μεγαλύτερα υψόμετρα απομακρύνοντας τους από τους ανθρώπους.

Σύμφωνα με την Μετρολογική Υπηρεσία του Ηνωμένου Βασιλείου, εκείνη την περίοδο ένας αντικυκλώνας είχε σχηματιστεί πάνω από την ευρύτερη περιοχή του Λονδίνου, δημιουργώντας ένα ζεστό στρώμα αέρα πάνω από την πόλη. Αυτό δημιούργησε το φαινόμενο της θερμοκρασιακής αναστροφής, κατά το οποίο ο αέρας κοντά στο έδαφος είναι ψυχρότερος από τον αέρα σε μεγαλύτερο ύψος. Ως εκ τούτου, ούτε οι αέριοι ρύποι αλλά ούτε και οι υδρατμοί μπορούσαν να ανέλθουν σε μεγαλύτερο υψόμετρο με αποτέλεσμα να παραμείνουν κοντά στην επιφάνεια του εδάφους.

Επιπλέον, δεδομένου ότι ήταν ο Δεκέμβριος, οι πολίτες συνέχιζαν να παράγουν θερμότητα με τη χρήση άνθρακα. Ως αποτέλεσμα, όλο και περισσότεροι ρύποι άρχισαν να συσσωρεύονται κοντά στην επιφάνεια του εδάφους με αποτέλεσμα να σχηματιστεί το φαινόμενο της αιθαλομίχλης σε πρωτοφανές μέγεθος.

Μετά τη Μεγάλη Αιθαλομίχλη του 1952, ακολούθησε μια σειρά κανονισμών και οδηγιών που τέθηκαν σε εφαρμογή στο Ηνωμένο Βασίλειο, συμπεριλαμβανομένου και του Κανονισμού του Καθαρού Αέρα του 1956, με την οποία υιοθετήθηκαν μια σειρά περιορισμών στη χρήση των καυσίμων τόσο για βιομηχανική όσο και οικιακή χρήση. Μετά από αυτό, άλλες ευρωπαϊκές χώρες άρχισαν να ρυθμίζουν τις εκπομπές στον αέρα, σε μια προσπάθεια να αποφευχθεί η επανάληψη ενός παρόμοιου συμβάντος αέριας ρύπανσης καθώς και για τη διαφύλαξη της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος.

Σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος, οι εκπομπές των αερίων ρύπων μειώνονται από το 1990, γεγονός το οποίο επιβεβαιώνει την επίδραση αυτού του είδους των κανονισμών σε ευρωπαϊκή κλίμακα. Ωστόσο, περισσότερα μέτρα απαιτούνται να λάβουν χώρα προκειμένου να εξαλειφθεί η πιθανότητα επανεμφάνισης συμβάντων αέριας ρύπανσης. ■

www.taxydromos.gr

en.wikipedia.org

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη.

Η Remedica νοιάζεται

1. Βράβευση άριστου φοιτητή. (ΦΩΤΟ 1)

Μέσα στο πλαίσιο της κοινωνικής της προσφοράς και των προσπάθειών της για προώθηση της παιδείας και της υγείας στην Κύπρο η Remedica βράβευσε με συμβολικό χρηματικό ποσό και επάργυρη ελιά την κυρία Victoria Tattis, απόφοιτο της φαρμακευτικής σχολής με την υψηλότερη βαθμολογία του Πανεπιστημίου του Hertfordshire (University of Nicosia). Η απονομή έγινε από τον Διευθυντή Μάρκετινγκ της εταιρείας Ανδρέα Χατζηπαναγή.

2. Χριστουγεννιάτικο Παζαράκι ΠΑΣΥΚΑΦ. (ΦΩΤΟ 2)

Η Remedica ήταν χορηγός χριστουγεννιάτικης εκδήλωσης του Παγκύπριου Συνδέσμου Καρκινοπαθών και Φίλων που πραγματοποιήθηκε στην Λεμεσό. Τα έσοδα από το παζαράκι ενίσχυσαν τις δωρεάν υπηρεσίες που προσφέρει, οι οποίες είναι η κατ' οίκον Νοσηλευτική και Ανακουφιστική Φροντίδα, η Ψυχοκοινωνική Στήριξη, η Φυσιοθεραπεία, οι Κλινικές Λεμφοειδήματος, τα Κέντρα Ημέρας και η Μεταφορά Ασθενών.

3. Εβδομάδα Ανοικτής Πρόσβασης. (ΦΩΤΟ 3, 4)

Στο πλαίσιο της Διεθνούς Εβδομάδας Ανοικτής Πρόσβασης (19-23 Οκτωβρίου 2015), το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου και η φαρμακευτική βιομηχανία Remedica Ltd ανανέωσαν τη συμφωνία τους για χρηματοδότηση του Ταμείου "Cyprus University of Technology Open Access Author Fund" για τα επόμενα δύο ακαδημαϊκά έτη με το συνολικό ποσό των €28000. Το "Cyprus University of Technology Open Access Author Fund" αποτελεί μια πρωτοβουλία της Βιβλιοθήκης του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου ως αποκορύφωμα των δράσεων της με σκοπό την προώθηση της ανοικτής πρόσβασης και τη στήριξη των ακαδημαϊκών και ερευνητών στη δημοσίευση της έρευνας τους σε peer reviewed ηλεκτρονικά περιοδικά και βιβλία ανοικτής πρόσβασης στα οποία τα έξοδα δημοσίευσης επωμίζεται ο συγγραφέας.

Η Ανοικτή Πρόσβαση είναι η ελεύθερη, άμεση, διαρκής και απαλλαγμένη από τέλη και τους περισσότερους περιορισμούς πνευματικών δικαιωμάτων διαδικτυακή πρόσβαση σε ψηφιακό ακαδημαϊκό και επιστημονικό περιεχόμενο. Οι αναγνώστες μπορούν να χρησιμοποιούν ελεύθερα το διαθέσιμο υλικό για ερευνητικούς, εκπαιδευτικούς και άλλους σκοπούς. ■

Οι Άνθρωποι μας

Σ' αυτό το τεύχος σας παρουσιάζουμε την Υπεύθυνη Τμήματος Συσκευασίας, κυρία Άννα Παρασκευά.

Η Άννα αποφοιτώντας από το 7^ο Λύκειο Πολεμιδιών με γενικό βαθμό 19.5 (άριστα), ξεκίνησε να εργάζεται στην εταιρεία Φ. Δημητρίου (σοκολατοβιομηχανία) ως υπεύθυνη.

Κατά τη διάρκεια των 4 χρόνων που εργαζόταν εκεί, ο εργοδότης της εντόπισε τις διοικητικές ικανότητες της και την παρότρυνε να φοιτήσει στο ΚΕΠΑ, αποκτώντας ένα χρόνο αργότερα δίπλωμα Ετόπτη Βιομηχανίας.

Στην ηλικία των 27 χρόνων αμέσως μετά τη γέννηση του τρίτου παιδιού της, μπήκε στο δυναμικό της Remedica το 1996 ξεκινώντας ως υπεύθυνη ελέγχου. Η αγάπη και το μεράκι της για τη δουλειά της και οι πολλαπλές ώρες εργασίας, βοήθησαν στο να προαχθεί γρήγορα σε Υπεύθυνη Γραμμής Συσκευασίας.

Αποδεικνύοντας ότι μπορεί να διοικήσει, επιλέχθηκε από τη Διεύθυνση όπως διευθύνει το μεγαλύτερο τμήμα της εταιρείας που αποτελείται σχεδόν αποκλειστικά από γυναίκες. Τη θέση αυτή διατηρεί μέχρι και σήμερα και έχει ως απώτερο σκοπό να αυξήσει την παραγωγικότητα του τμήματος στο μέγιστο δυνατό. ■

Ματιά στην Κύπρο: Η Κοιλάδα των Κέδρων και το αγρινό.

Η περιοχή Κοιλάδα των Κέδρων - Κάμπος βρίσκεται στο κεντρικό τμήμα του Δάσους Πάφου και ως εκ τούτου ολόκληρη η περιοχή είναι κρατικό δάσος. Η περιοχή καλύπτει 18286 εκτάρια δάσους, ορεινού τοπίου με ποτάμια και ρυάκια τα οποία διασχίζουν τις ψηλότερες κορυφές μέχρι και τα πιο χαμηλά σημεία της περιοχής.

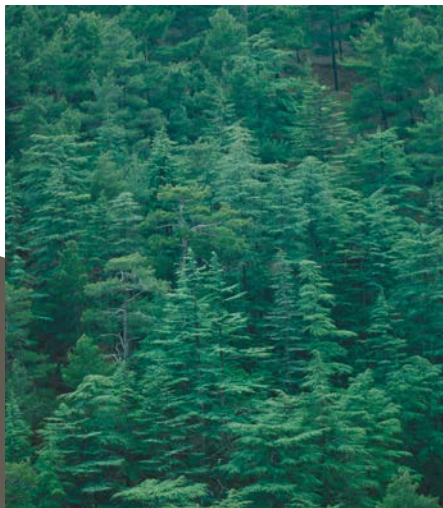
Μετά το μοναστήρι της Παναγίας του Κύκκου, το μονοπάτι περνά μέσα από την περιοχή διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος της Κοιλάδας του Ρούδια, κατά μήκος του δρόμου Κύκκος - Βρυσί - Λαζαρήδες - Στενοί - Καμινούδικα - Σελλάδι της Ελιάς - Κοιλάδα των Κέδρων, με όμορφες εικόνες των Μαύρων Βράχων (υψόμετρο 1.200 μέτρα). Η διαδρομή καταλήγει στην Κοιλάδα των Κέδρων.

Η περιοχή Κοιλάδα των Κέδρων-Κάμπος περιλαμβάνει εκτεταμένους φυσικούς οικότοπους οι οποίοι φιλοξενούν ένα μεγάλο αριθμό ειδών χλωρίδας και πανίδας. Η ποιότητα του τοπίου σχετικά με την φυσικότητά του είναι ένα σημαντικό στοιχείο της οικολογικής αξίας της περιοχής. Η περιοχή περιλαμβάνει ένα εκτεταμένο οικοσύστημα φυσικού πευκοδάσους σε άριστη κατάσταση διατήρησης, το μοναδικό δάσος του ενδημικού Κέδρου. Μεγάλες συστάδες θάμνων, παραποτάμια, δάση Ανατολικής Πλατάνου που αναπτύσσονται κατά μήκος των ποταμών και των ρυακιών και πολλοί άλλοι οικότοποι, συμπεριλαμβανομένων τριών τύπων οικότοπων και πολλών ενδημικών φυτών.

Στην Κοιλάδα των Κέδρων αναπτύσσεται το μοναδικό δάσος του ενδημικού Κέδρου της Κύπρου. Το *Cedrus brevifolia* καταλαμβάνει την περιοχή της κορυφής, αλλά διάσπαρτες μικρές συστάδες παρουσιάζονται επίσης στις γύρω κορυφές. Η κύρια σύσταση του υπορόφου είναι το *Quercus alnifolia* ενώ το *Juniperus oxycedrus* εμφανίζεται πολύ σπάνια. Στα όρια του δάσους του Τρίπυλου αναπτύσσονται μικτές κοινότητες με *Pinus brutia* και σε ορισμένες τοποθεσίες αποικίες δάσους με *Pinus brutia* εναλλάσσονται με αποικίες δάσους με Κέδρους. Οι περιοχές αυτές χαρτογραφήθηκαν ως μείγματα από οικότοπους.

Το δασικό πυροφυλάκιο στην κορυφή του Τρίπυλου (υψόμετρο 1.452 μέτρα) προσφέρει μια καταπληκτική ευκαιρία για ξεκούραση και θαυμασμό της πανοραμικής θέας ολόκληρου του Δάσους της Πάφου. Από τον Τρίπυλο το μονοπάτι οδηγεί στο φυσικό μονοπάτι της Χορτερής με τις όμορφες συστάδες πεύκων και ενδημικής χρυσής βελανιδιάς. Εδώ, οι πεζοπόροι μπορούν να μελετήσουν τη χλωρίδα και τη μοναδική μορφολογία εδάφους της περιοχής. Το μονοπάτι συνεχίζει στο Δασικό

Σταθμό «Σταυρός της Ψώκας» (υψόμετρο 800 μέτρα), όπου μπορούν να ξεκουραστούν και να διανυκτερεύσουν, κατόπιν προκράτησης. Εδώ μπορούν να επίσης να θαυμάσουν αγρινά και ελάφια.

Το αγρινό είναι ένας είδος άγριου προβάτου και ανήκει στην οικογένεια Caprinae. Τα χρώματά του είναι συνήθως καφέ και κόκκινο. Τα αρσενικά αγρινά διαθέτουν πάντοτε επιβλητικά κέρατα περίπου μήκους 85 εκατοστών, ενώ τα θηλυκά δεν έχουν πάντοτε. Όσον αφορά το βάρος του αγρινού, το αρσενικό διαθέτει τριανταπέντε κιλά περίπου ενώ το θηλυκό περίπου εικοσιπέντε, ενώ το ύψος και στα δύο φύλα είναι γύρω στο ένα μέτρο. Το τρίχωμα του αγρινού είναι βαρύ και πυκνό, έχει χρώμα καφέ ανοικτό, με ανοικτό γκριζό στην πλάτη και μαύρο τρίχωμα στο λαιμό του και στο κάτω μέρος του σώματός του περιέχει λευκό και απαλό καφέ χρώμα. Το αγρινό τρέφεται με αγριόχορτα κατά κύριο λόγο. Σε κάποιες περιπτώσεις, κινείται προς τις παρυφές του δάσους και στις πλαγιές των βουνών - αυτό είναι το βασικό περιβάλλον του διότι το σπíti του είναι το δάσος της Πάφου, το περιβάλλον και τα περίχωρά του. Χρησιμοποιεί την ευελιξία που διαθέτει σωματικά, γιατί μπορεί να τρέξει και να κινηθεί με άνεση. Αυτό είναι μία ικανότητά του που το

κάνει να τα καταφέρνει να δραπετεύσει σε περίπτωση που νιώθει ότι απειλείται, και υιοθετεί την εφαρμογή αυτής της συμπεριφοράς και στάσης αυτονομίας, ανεξαρτησίας και δυναμικότητας από τις πρώτες μέρες της γέννησής του.

Με βάση ιστορικά δεδομένα που υπάρχουν για την ύπαρξη του Αγρινού υπάρχουν ενδείξεις ότι υπήρχαν αγρινά σε όλες τις ορεινές και ημιορεινές περιοχές της Κύπρου. Τα μωσαϊκά (ψηφιδωτά) που θεωρούνται μυθικά και ιστορικά στις περιοχές της Πάφου που έδρευε και εδρεύει το αγρινό. Το αγρινό υπήρχε κατά την ελληνορωμαϊκή περίοδο ενώ υπάρχουν αναφορές σε ζώα με άλλες ονομασίες. Το αγρινό παρουσιάστηκε σε περιορισμένο πληθυσμό περίπου κατά την περίοδο που η Κύπρος περιήλθε στη Βρετανική Αποικιοκρατία. Είχε περιορισθεί στο δάσος της Πάφου, όπου ο πληθυσμός του ήταν ακόμη μεγάλος. Δυστυχώς, στα χρόνια που ακολούθησαν, με την εμφάνιση κυνηγετικών όπλων ήταν εύκολη η θανάτωση των αγρινών. Η αύξηση του αριθμού των κυνηγών και η έλλειψη πολιτικής για την προστασία και διατήρησή του είχε ως αποτέλεσμα να απομεινούν ελάχιστα με μοναδική στέγη τους το παφιακό δάσος. Ιστορικά, κατά την περίοδο της Φραγκοκρατίας και της Ενετοκρατίας το

αγρινό ήταν ένα θήραμα κυνηγιού και το κυνήγι του αποτελούσε χόμπυ και διασκέδαση για τους προύχοντες και τους προεστούς της τότε περιόδου. Παράλληλα, ανατρέχοντας σε ιστορικές πηγές κατά την περίοδο του Μεσαίωνα και της Ελληνορωμαϊκής περιόδου βρίσκονται περιγραφές και αναφορές κάποιου ζώου με διάφορα ονόματα που ανταποκρίνονται με το προφίλ του αγρινού, με τους ονομαστικούς χαρακτηρισμούς κριός ή αιγοπρόβατο.

Με την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας ως ανεξάρτητο κράτος εντάθηκαν τα μέτρα στήριξης και προστασίας του Αγρινού, έχοντας θετικό αποτέλεσμα τον πολλαπλασιασμό του και την απομάκρυνση του αφανισμού στο είδος του. Θεωρείται ένα από τα πιο ισχυρά και ζωικής σημασίας σύμβολα της Κυπριακής Δημοκρατίας, της πανίδας της και της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς της πατρίδας μας. ■

Πηγές:
<http://www.moa.gov.cy>
<http://www.aboutcyprus.org.cy>
<http://www.moa.gov.cy/moa/fd/fd.nsf>
<http://www.ix-andromeda.com/pafos/kupriako-agrino.html>
<http://www.typos.com.cy/cat/25/article/193>
<http://www.moi.gov.cy/moi/wildlife>
<http://www.cyprusbiodiversity.eu>
<http://el.wikipedia.org>
<http://www.e-villages.org>
<http://www.troodos-geo.org/>

Αφιέρωμα: ΤΟ ΠΛΟΥΜΙΣΤΟ ΨΩΜΙ

Μια αναδρομή στην Ιστορία του Κυπριακού Διακοσμημένου Ψωμιού

Για τους επισκέπτες του Μουσείου διακοσμημένου ψωμιού «Το Πλουμιστό Ψωμί» στη Λεμεσό, το ψωμί δεν είναι ένα βασικό είδος διατροφής όπως το ξέρουν οι πιο πολλοί άνθρωποι. Οι προνομιούχοι επισκέπτες μαθαίνουν ότι το ψωμί δεν ήταν πάντα κάτι που οι άνθρωποι αγόραζαν καθημερινά στο φούρνο ή το σούπερμάρκετ. Η ιστορία της παρασκευής ψωμιού και αρτοσκευασμάτων τους ταξιδεύει τουλάχιστον τριάντα χιλιάδες χρόνια πίσω. Εξοικειώνονται με τα εθνογραφικά και κοινωνιολογικά χαρακτηριστικά του ψωμιού και διαβάζουν ή ακούνε πραγματικές μαρτυρίες από ανθρώπους, κυρίως ηλικιωμένες γυναίκες, από διάφορα μέρη του νησιού που έχουν ζήσει από αυτές τις παραδόσεις.

Στο Πλουμιστό Ψωμί οι επισκέπτες μπορούν να βρουν αντίγραφα των διακοσμημένων ψωμιών που φτιάχνονταν για τις θρησκευτικές τελετές- μαθαίνουν τις ιστορίες γύρω από αυτά τα ψωμιά και πως χρησιμοποιούνταν δια μέσου των αιώνων. Εκθέτονται επίσης καταγραφές ανθρώπων από διαφορετικά μέρη του νησιού, κυρίως ηλικιωμένων γυναικών που έζησαν με αυτές τις παραδόσεις και περήφανα τις κληροδοτούν στις επόμενες γενεές.

Το ψωμί υπήρξε και είναι και στις μέρες μας μέρος πολλών θρησκευτικών τελετών σε διάφορες θρησκείες, αλλά ο Χριστιανικός κόσμος ο ρόλος και οι συμβολισμοί του ψωμιού έχουν σημαντική διάσταση. Ο επισκέπτης θα αντιληφθεί τη σημασία του καθημερινού μόχθου για τον άρτον ημών τον επιούσιον αλλά και το συμβολισμό του σε κάτι πέρα από διατροφικό αγαθό.

Πέρα από τις θρησκευτικές τελετές το διακοσμημένο ψωμί παρασκευαζόταν και χαριζόταν σε όλες τις οικογενειακές εορτές ως ένας τρόπος να εκφράσει κανείς συναισθήματα και να τα μοιραστεί με τα μέλη της οικογένειάς του, τους συγγενείς και τους φίλους. Αντίγραφα όλων αυτών των ψωμιών που χαρίζονται κατά τη διάρκεια του γάμου, της γέννησης ενός παιδιού, της βάφτισης, των Εορτών των Χριστουγέννων και της Λαμπρής, στις πανηγυρεις, ακόμα και στον θάνατο, εκθέτονται στο Μουσείο.

Η Διευθύντρια του μουσείου Δωρίτα Βοσκαρίδου, ερευνήτρια και συγγραφέας, είναι ο άνθρωπος πίσω από αυτό το έργο και εμπνευστής και δημιουργός του μουσείου. Είναι πάντα εκεί για να καθοδηγήσει

προσωπικά τον επισκέπτη μέσα από τα εκθέματα. Ο επισκέπτης θα ανακαλύψει το κρυμμένο νόημα πίσω από τα επαναλαμβανόμενα σύμβολα που χρησιμοποιούνται για να διακοσμήσουν τα παραδοσιακά ψωμιά.

Το μουσείο «Το Πλουμιστό Ψωμί» το διαχειρίζεται ο μη κερδοσκοπικός οργανισμός Τεχνοδρόμιο, μια ομάδα εξαιρετικά δραστήριων ανθρώπων που έφτιαξαν ένα δημιουργικό πεδίο όπου οι καλλιτέχνες μπορούν να εκφραστούν και να διοργανώσουν κάθε είδους καλλιτεχνικές εκδηλώσεις.

Πάρτε μαζί σας ένα κομμάτι από το Μουσείο...

Εν κατακλείδι, το μουσείο «Το Πλουμιστό Ψωμί» φέρνει τον επισκέπτη πρόσωπο με πρόσωπο με το παρελθόν του και τον ξένο επισκέπτη με την ιστορία αυτού του τόπου. Δεν είναι ένα μέρος όπου τα εκθέματα

φυλάσσονται κλειδωμένα προσεκτικά για περιστασιακές επισκέψεις. Είναι ένας ζωντανός οργανισμός με σκοπό οι επισκέπτες να «παίζουν» και να «συνομιλήσουν» με τα εκθέματα.

Φεύγοντας οι επισκέπτες μπορούν να πάρουν ένα κομμάτι του μουσείου, ένα κομμάτι της κυπριακής παράδοσης μαζί τους. Στο πωλητήριο του μουσείου ο επισκέπτης μπορεί να προμηθευτεί αρτοτεχνουργήματα, αντίγραφα των μουσειακών αντικειμένων ή σύγχρονες δημιουργίες ζύμης διά χειρός Δωρίτας Βοσκαρίδου, στηρίζοντας έτσι οικονομικά το έργο του μουσείου.

Το μουσείο βρίσκεται στην οδό Γρηγόρη Αυξεντίου 9, 3021 Λεμεσός, τηλ: 25340347.

Περισσότερα www.technodromio.org ■

Photos by: Vassos Stylianou

Remedica is pleased to announce the
Pattihis Family Scholarship

for the academic year

2016/17

**for the MSc Management degree in the department of
Management Science and Innovation at
University College London (UCL).**

**As well as covering the fees totalling £15,140, the Scholarship includes
an offer of employment with Remedica
(subject to successful completion of the degree).**

Applications:

Interested candidates should visit the following web page:

www.mgmt.ucl.ac.uk/msc-management

It is strongly recommended that applications for admission are submitted
no later than four weeks before the scholarship deadline of 1st April 2016.

Remedica is a European-based (Cyprus) group specialising in the development,
production and marketing of high quality, safe and efficacious pharmaceutical
products and is dedicated towards a healthier world.

Remedica's products are marketed in over 100 countries
(Europe, Asia, Africa, Australasia, South America, and North America).

Η εκτύπωση έγινε
σε ανακυκλωμένο χαρτί

Remedica Ltd - Manufacturers of Pharmaceuticals,
Βιομηχ. Περιοχή Λεμεσού,
Ταχ. Κιβ. 51706, CY - 3508 Λεμεσός, Κύπρος, EU
Τηλ. + 357 25553000, Φαξ.+357 25390192
e-mail: info@remedica.com.cy <http://www.remedica.eu>

